

Michał Latawiec

Kronika Instytutu Ekologii i Bioetyki WFCh UKSW 2008/2009

Studia Ecologiae et Bioethicae 7/2, 238-253

2009

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Kronika Instytutu Ekologii i Bioetyki WFCh UKSW 2008/2009

- 01.10.2008 Pierwszy dzień zajęć
- 22.10.2009 Konferencja Problemy XXI wieku. Z zagadnień sozologii systemowej
- 22.10.2008 Konferencja Granice terapii medycznych
- 24.11.2008 Konferencja Perspektywy w ochronie środowiska
- 18.12.2008 Opłatek w Instytucie Ekologii i Bioetyki
- 15.01.2008 Seminarium Ekofilozoficzne
- 12.02.2009 Konferencja Gospodarka odpadami: stan obecny perspektywy i edukacja
- 13.03.2009 Warsztaty COP-owskie
- 16-17.04.2009 Konferencja Program nauczania biologii człowieka na uczelniach akademickich
- 18.04.2009 – Drugi Bielański Dzień Ekologiczny
- 21-24.04.2009 Cykl wykładów dr Paola Poli
- 26.04.2009 Dzień Ziemi
- 06.05.2009 Konferencja naukowa Energetyka odnawialna a klimat
- 13.05.2009 Współczesne kontrowersje wokół początków życia
- 15.05.2009 Konferencja Człowiek i świat – wymiary odpowiedzialności
- 27.05.2009 Warsztaty Instytutu Ekologii i Bioetyki
- 8-10.06.2009 IV Międzynarodowa Konferencja Naukowa Ekologia społeczna, czyli jak wychowywać?
- 02.07.2009 Ostatnia Rada Instytutu w roku akademickim

01.10.2008 pierwszy dzień zajęć

Wraz z początkiem roku akademickiego w Instytucie Ekologii i Bioetyki rozpoczęła się kadencja nowych władz Instytutu. Funkcję dyrektora objął ks. prof. dr hab. Zbigniew Łepko, natomiast zastępcą dyrektora został dr Krzysztof Biernat. Z dniem pierwszego października studenci mogli podjąć naukę na nowo powstałym kierunku studiów – biologia. Kierunek ten utworzony w Instytucie Ekologii i Bioetyki ma być studiami licencjackimi, pierwszego stopnia.

22.10.2009 konferencja Problemy XXI wieku. Z zagadnień sozologii systemowej

Cykliczna konferencja z serii *Problemy XXI wieku*, przypadła na 22 października. Konferencja poświęcona została zagadnieniu sozologii systemowej.

Uczestników i zaproszonych gości reprezentujących różne ośrodki naukowe, serdecznie powitał ks. prof. dr hab. Józef M. Dołęga.

Całość spotkania podzielona została na dwie sesje. Pierwsza poświęcona została zagadnieniom teoretycznym i filozoficznym. Druga sesja zaś, praktycznym wymiarom sozologii systemowej. W programie konferencji wystąpili kolejno:

I sesja

- ks. prof. dr hab. Józef M. Dołęga – *Historia prac nad sozologią systemową*,
- dr Grzegorz Embros – *Ziemia jako system autonomiczny*,
- dr Krzysztof Biernat – *Rozwój technologii stosowanych w ochronie środowiska*,
- dr Maciej Jabłoński – *Sozologiczne problemy prawne*,

II sesja

- mgr Izabela Samson-Bręk – *Środowiskowe uwarunkowania otrzymywania i użytkowania biowodoru jako paliwa przyszłości*,
- mgr Paulina Dziołak – *2,5-dimetylofuran (DMF) jako paliwo przyszłości*,
- mgr Agnieszka Klimska, mgr Marcin Klimski – *Rola edukacji środowiskowej w kształtowaniu świadomości sozologicznej*,
- dr Andrzej Świdorski – *Niektóre problemy funkcjonowania człowieka w kontekście sozologii systemowej*,
- Lesław Michnowski – *Ekohumanistyczna przemiana cywilizacyjna jako warunek przezwyciężenia obecnego kryzysu*.

Konferencja zakończyła się ciekawą dyskusją podjętą przez filozofów, prawników i przedstawicieli instytucji technicznych. Była to kolejna okazja do przedstawienia interdyscyplinarnego podejścia do sozologii systemowej. Dzięki temu uczestnicy i słuchacze mieli okazję skonfrontowania wiedzy i poglądów dotyczących szeroko rozumianej sozologii systemowej.

22.10.2008 konferencja naukowa Granice terapii medycznych

22 października odbyła się konferencja naukowa *Granice terapii medycznych* współorganizowana przez Centrum Ekologii Człowieka i Bioetyki, a także Katedrę i Zakład Opieki Paliatywnej Collegium Medicum Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Symposium poświęcone zostało medycznemu, psychologicznemu, prawnemu, etycznemu i teologicznemu uwarunkowaniom rezygnacji z uporczywej terapii oraz związanym z nimi tzw. Testamentem Życia (Living Will).

Patronat honorowy nad konferencją objęli ks. abp Henryk Hoser, Biskup Warszawsko-praski, ks. prof. dr hab. Ryszard Rumianek, Rektor UKSW oraz prof. dr hab. Małgorzata Tafil-Klawe, Prorektor CM UMK. Liczne grono uczestników konferencji wzbogacone zostało przez ekspertów z poszczególnych dziedzin nauki; w dziedzinie medycyny: lek. n. med. Anna Adamczyk, prof. dr hab. n. med. Zbigniew Gaciong, prof. dr hab. n. med. Tomasz Grodzicki, dr n. med.

Beata Jagielska, prof. dr hab. n. med. Ewa Jassem, dr hab. n. med. Romuald Krajewski, dr n. med. Małgorzata Krajnik, prof. dr hab. n. med. Krzysztof Kusza, prof. dr hab. n. med. Monika Lichodziejewska-Niemierko, prof. dr hab. n. med. Michał Myśliwiec, prof. dr hab. n. med. Grzegorz Opolski, dr n. med. Rodryg Ramlau, dr n. med. Piotr Sobański, prof. dr hab. n. med. Jerzy Wordliczek, dr n. med. Zbigniew Żylicz; w dziedzinie etyki: ks. dr Piotr Aszyk, ks. prof. dr hab. Wojciech Bołoz; w dziedzinie prawa: dr Agnieszka Barczak-Oplustil, dr Leszek Bosek, dr Michał Królikowski, dr Roman Trzaskowski, prof. dr hab. Włodzimierz Wróbel; w dziedzinie teologii: ks. prof. dr hab. Marian Machinek; w dziedzinie psychologii: dr Maria Rogiewicz, w dziedzinie filozofii: prof. dr hab. Anna Latawiec, dr Kazimierz Szalata.

Podczas spotkania wygłoszono szereg interesujących referatów, oraz prowadzono dyskusje dotyczące wybranych zagadnień. W programie konferencji wygłoszono następujące referaty:

- Rezygnacja z uporczywej terapii a nienaruszalne prawo do życia, ks. *prof. dr hab. Wojciech Bołoz*,
- Uporczywa terapia w świetle nauki Kościoła, ks. *prof. dr hab. Marian Machinek*,
- Problem uporczywej terapii w aspekcie współczesnej medycyny zachodniej (UE, USA), *dr med. Zbigniew Żylicz*,
- Prawne uwarunkowania rezygnacji z uporczywej terapii, *prof. dr hab. Włodzimierz Wróbel*,
- Jak rozmawiać z chorym o uporczywej terapii, *dr Maria Rogiewicz*,
- Scenariusze umierania, *dr med. Małgorzata Krajnik*,
- Jak unikać uporczywej terapii w okresie umierania w niewydolności serca? *dr med. Piotr Sobański, prof. dr hab. med. Grzegorz Opolski, prof. dr hab. med. Tomasz Grodzicki, dr med. Małgorzata Krajnik, ks. prof. dr hab. Wojciech Bołoz, dr Roman Trzaskowski*.
- „Cancer Tales – communicating in cancer care” na podstawie sztuki Nell Dunn; wykonanie Elżbieta Czerwińska,
- Jak unikać uporczywej terapii w okresie umierania w chorobie nowotworowej? *dr hab. med. Romuald Krajewski, dr Rodryg Ramlau, dr med. Beata Jagielska, dr med. Zbigniew Żylicz, prof. dr hab. Anna Latawiec, dr Maria Rogiewicz, mgr Damian Jagielski, dr Leszek Bosek*,
- Jak unikać uporczywej terapii w okresie umierania w stwardnieniu bocznym zanikowym? *lek. med. Anna Adamczyk, prof. dr hab. Krzysztof Kusza, prof. dr hab. Marian Machinek, prof. dr hab. Włodzimierz Wróbel*,
- Jak unikać uporczywej terapii w okresie umierania w przewlekłej obturacyjnej chorobie płuc? *prof. dr hab. med. Zbigniew Gaciong, prof. dr hab. med. Ewa Jassem, prof. dr hab. med. Jerzy Wordliczek, dr Kazimierz Szalata, dr Michał Królikowski*,

- Jak unikać uporczywej terapii w okresie umierania w niewydolności nerek? *prof. dr hab. med. Monika Lichodziejewska-Niemierko, prof. dr hab. med. Michał Myśliwiec, ks. dr Piotr Aszyk, dr Agnieszka Barczak-Oplustil.*

Jedną z kwestii związanych z problemem „Granicy terapii medycznych” jest terapia uporczywa i tym właśnie zajęli się uczestnicy konferencji. W trakcie obrad zawiązana została Grupa Robocza ds. Problemów Etycznych Końca Życia. Grupa ta składająca się z doświadczonych lekarzy i etyków zaproponowała definicję uporczywej terapii. Brzmi ona: „stosowanie procedur medycznych w celu podtrzymywania funkcji życiowych nieuleczalnie chorego, które przedłuża jego umieranie, wiążąc się z nadmiernym cierpieniem lub naruszeniem godności pacjenta. Uporczywa terapia nie obejmuje podstawowych zabiegów pielęgnacyjnych, łagodzenia bólu i innych objawów oraz karmienia i nawadniania, o ile służą dobru pacjenta”. Konferencja ta zainicjowała dyskusje dotyczące granicy terapii medycznych.

24.11.2008 konferencja Perspektywy w ochronie środowiska

Konferencja pt. *Perspektywy w ochronie środowiska* została przygotowana przez Koło Naukowe Sozologów. Na zaproszenie studentów ochrony środowiska do Instytutu przybyli absolwenci ochrony środowiska UKSW. Każdy z prelegentów przedstawił zagadnienie, jakim zajmował się podczas realizacji pracy magisterskiej i kontynuacji pracy naukowej. Program spotkania prezentował się następująco;

Sesja 1 prowadziła Joanna Sadowska

- Krzysztof Gałuszewski – *Nowe Kierunki Rozwoju Ochrony Środowiska,*
- Izabela Agata Samson-Bręk – *Biopaliwa jako alternatywa dla paliw konwencjonalnych,*
- Kamil Karaban – *Konkurencja o zasoby środowiska, a może coś więcej?*
- Agnieszka Klimska – *Budowanie programów szkolnych wspierających ekooekację,*
- Marcin Klimski – *Próba zdefiniowania typów świadomości ekologicznej na przykładzie społeczeństwa polskiego,*

Sesja 2 prowadziła Aleksandra Walawska

- Sylwia Siszputowska – *Re- Eko,*
- Michał Pawełczak – *ODE Źródła,*
- Robert Paprocki – *KNS.*

Spotkanie to umożliwiło obecnym studentom ochrony środowiska wysłuchanie swoich starszych kolegów. Dzięki temu, słuchacze mogli poznać perspektywy czekające przyszłych absolwentów w dziedzinie ekologii. Mogli przekonać się również, jakie zagadnienia i badania są obecnie rozwijane w ochronie środowiska.

18.12.2008 Opłatek IEiB

Święta Bożego Narodzenia są coroczną okazją do spotkania opłatkowego. To tradycyjnie spotkanie rozpoczęto od Mszy Świętej w Kościele Akademickim Św. Józefa w kampusie przy ulicy Wóycickiego w intencji studentów i pracowników Instytutu. Po Mszy Św. wszyscy przeszli do budynku Instytutu Ekologii i Bioetyki, gdzie odbyło się spotkanie.

Podczas spotkania, spośród władz Wydziału, obecni byli: dziekan Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej ks. prof. dr hab. Jan Krokos oraz prodziekan Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej dr Leszek Karski. Wygłosili oni krótkie przemówienia zakończone życzeniami. Natomiast do wydarzeń z minionego roku odniósł się dyrektor Instytutu ks. prof. dr hab. Zbigniew Łepko.

Po zakończeniu oficjalnej części, zgromadzeni pracownicy i studenci składali sobie życzenia w rodzinnej atmosferze. Spotkanie zakończyło się poczęstunkiem przygotowanym dla wszystkich zgromadzonych osób.

15.01.2008 Seminarium Ekofilozoficzne

Seminaria ekofilozoficzne są okazją do spotkania przedstawicieli nauki i wymiany doświadczeń. Tegoroczne spotkanie odbyło się 15 stycznia w Instytucie Ekologii i Bioetyki. Wśród przybyłych gości znaleźli się: prof. dr hab. Włodzimierz Tyburski, prof. dr hab. Zbigniew Hull, prof. dr hab. Andrzej Papuziński, dr Helena Ciążela, dr Katarzyna Najder-Stefaniak, dr Mariusz Ciszek, dr Marek Haliniak oraz pracownicy UKSW i doktoranci.

Seminarium to zostało poświęcone zagadnieniu zmian klimatu i nawiązywało do Konferencji Klimatycznej zorganizowanej w Poznaniu. Podczas spotkania wygłoszone zostały dwa referaty. Pierwszy wystąpił Jacek Jaśkiewicz, zastępca dyrektora Departamentu Zmian Klimatu i Ochrony Atmosfery w Ministerstwie Środowiska, z tematem *Wyniki 14-stej Sesji Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC)*. Drugim prelegentem był dr Leszek Karski, prodziekan Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej, który tłumaczył prawne aspekty zmian klimatu oraz kwestie handlu uprawnieniami do emisji. W obu wystąpieniach podkreślano fakt, iż zagadnienie zmian klimatu to nie tylko aspekt techniczny i biologiczny, ale także równie istotny aspekt społeczny. Aspekt ten nabiera w dzisiejszych czasach coraz większej rangi.

Seminarium zaowocowało, kolejny raz potrzebą łączenia doświadczeń, a czasem ich konfrontacji, zarówno w gronie naukowców jak i urzędników, zajmujących się kwestiami klimatycznymi. Budowanie świadomości społecznej wymaga, by wiedzę i doświadczenia praktyków łączyć z ideami i propozycjami humanistów. Pozwoli to na skuteczne zweryfikowanie kwestii podejścia do zagadnienia zmian klimatu.

12.02.2009 konferencja Gospodarka odpadami stan obecny perspektywy i edukacja

Drugą z kolei inicjatywą naukową przygotowaną przez Koło Naukowe Sozologów była konferencja pt. *Gospodarka odpadami stan obecny, perspektywy i edukacja*. Spotkanie poświęcone zostało zagadnieniom zagospodarowania wytworzonych odpadów, a także kwestii edukacji ekologicznej. Spotkanie prowadził dr Grzegorz Embros, natomiast występowali kolejno;

- dr K. Biernat – *Technologie energetycznego wykorzystania odpadów*,
- mgr I. Samson-Bręk – *Produkcja biogazu jako przykład wykorzystania odpadów z rolnictwa*,
- mgr K. Gałuszewski – *Spalanie i piroliza odpadów*,
- dr E. Grott – *Edukacja ekologiczna a gospodarka odpadami, wybrane aspekty*,
- mgr M. Ciuraj – *Zmiany w gospodarce odpadami na Mazowszu wynikające z Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2010 i Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza*.

Na zaproszenie studentów w konferencji wzięli udział zarówno pracownicy Instytutu Ekologii i Bioetyki jak i absolwenci ochrony środowiska UKSW. Była to ciekawa inicjatywa członków koła naukowego, ukazująca w dużej mierze kierunki zainteresowań obecnych studentów.

13.03.2009 Warsztaty COP-owskie

13 marca odbyły się pierwsze warsztaty COP-owskie, zorganizowane przez Zakład Prawa Ochrony Środowiska Instytutu Ekologii i Bioetyki, przy dużym zaangażowaniu członków Koła Naukowego Sozologów WFCh UKSW z Sekcji Prawa. Tematyka warsztatów została poświęcona wynikom Konferencji Klimatycznej zorganizowanej w Poznaniu. Głównym celem spotkania była wymiana poglądów osób reprezentujących różne środowiska zajmujące się zmianami klimatu.

Warsztaty składały się z dwóch części. W pierwszej zatytułowanej *COP-14 – opis Cop 14 oczami studentów* występowali wyłącznie studenci, którzy uczestniczyli w Konwencji Klimatycznej – Kamila Adamowicz, Marcin Cichecki oraz Agnieszka Kaniewska. Chodziło o ukazanie problematyki klimatycznej z punktu widzenia studentów przyglądających się po raz pierwszy z bliska pracom nad ochroną klimatu. Było to istotnie ważne, gdyż wszyscy zebrani mogli się przekonać, w jaki sposób studenci spostrzegają realizację zapisów Konwencji Klimatycznej.

Drugą część prowadził dr Leszek Karski. Tę sesję zdominowała dyskusja, w której przedstawiciele środowisk akademickich oraz administracji i przedsiębiorców mogli odnieść się do wszelkich spostrzeżeń i uwag poruszonych przez studentów w pierwszej części spotkania. Wszyscy zebrani mogli również wymienić się informacjami i doświadczeniami z dotychczasowej współpracy.

16-17.04.2009 konferencja naukowa Program nauczania biologii człowieka na uczelniach akademickich

W kwietniu odbyła się dwudniowa konferencja pt. Program nauczania biologii człowieka na uczelniach akademickich. Spotkanie zostało poświęcone analizie programu nauczania biologii człowieka w ośrodkach akademickich zarówno polskich, jak i zagranicznych. Konferencję otworzył ks. prof. dr hab. Ryszard Rumianek, Rektor UKSW, słowo wstępne wygłosił także ks. prof. dr hab. Jan Krokos Dziekan Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej UKSW. Natomiast plan konferencji prezentował się następująco:

Czwartek 16.04.2009

- Maciej Henneberg – *Biologia Człowieka XXI wieku – wizja przyszłości*,
- Cristina Bernis – *Human Biology at the Autonoma Universidad de Madrid (Spain)*,
- Brunetto Chiarelli – *Human Biology at the University of Florence (Italy)*,
- Janina Tutkuvienė – *Human Biology at the Vilnius University (Lithuania)*,
- Napoleon Wolański – *Uwagi krytyczne do nauczania Biologii Człowieka na uczelniach akademickich*,
- Joachim Cieślak – *Studia na kierunku biologia, specjalność Biologia Człowieka (antropologia) w szkolnictwie wyższym w Polsce – możliwości i ograniczenia*,
- Danuta Kornafel – *Biologia Człowieka na Uniwersytecie Wrocławskim*,
- Elżbieta Haduch – *Biologia Człowieka na Uniwersytecie Jagiellońskim*,
- Elżbieta Żądzińska – *Biologia Człowieka na Uniwersytecie Łódzkim*,

Piątek 17.04.2009

- Barbara Hulanicka – *Badania Naukowe z Biologii Człowieka w Zakładzie Antropologii PAN oraz BC na Wydziale Socjologicznym Uniwersytetu Wrocławskiego*,
- Irmina Mięśowicz – *Biologia Człowieka na Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej*,
- Teresa Łaska-Mierzejewska – *Biologia Człowieka w Sporcie i Wychowaniu Fizycznym*,
- Anna Burdukiewicz – *Biologia Człowieka na AWF-ie Wrocławskim*,
- Stanisław Gołąb – *Biologia Człowieka na AWF-ie Krakowskim*.

Konferencja zorganizowana w Instytucie Ekologii i Bioetyki pozwoliła pochylić się szerokiemu gronu naukowców nad istotą Biologii Człowieka i jej dydaktyką. Dzięki konferencji specjaliści mogli podzielić się swoim doświadczeniem i problemami w kwestii podejścia do Biologii Człowieka. Wartością spotkania była prezentacja i porównanie Biologii Człowieka na Uniwersytetach polskich oraz europejskich, a także Akademii Wychowania Fizycznego.

18.04.2009 – Drugi Bielański Dzień Ekologiczny

Już po raz drugi na terenie Gimnazjum Nr 71 im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Warszawie, 18 kwietnia 2008 r. odbył się Drugi Bielański Dzień Ekologiczny zorganizowany z inicjatywy Koła Naukowego Sozologów. Cel przedsięwzięcia nie zmienił się i podobnie jak rok temu studenci szerzyli wiedzę z zakresu edukacji ekologicznej wśród dzieci i młodzieży Bielan.

Formuła spotkania nie uległa znaczącym zmianom dzięki czemu osoby zainteresowane mogły zobaczyć mini laboratorium, w którym można było przeprowadzać badania odczynu pH i korzystać z mikroskopu. Część teoretyczną i praktyczną uzupełniały warsztaty takie jak: *Woda i filtr, czy Jak powstaje papier*. Po ich zakończeniu, których wszyscy zainteresowani mogli zabrać do domu samodzielnie wykonany i dowolnie inkrustowany arkusz papieru czerpanego oraz własnoręcznie ozdobioną torbę ekologiczną.

Uczestnicy Bielańskiego Dnia Ekologicznego dowiedzieli się o skutecznych sposobach ochrony przyrody przy jednoczesnym wskazaniu miejsca i roli człowieka w środowisku. Inicjatywa członków koła naukowego udała się i po raz kolejny została ukazana istotna rola świadomości ekologicznej młodego pokolenia.

21-24.04.2009 cykl wykładów dr Paola Poli

W dniach 21-24 kwietnia w Instytucie Ekologii i Bioetyki odbył się cykl wykładów poświęcony tematyce antropologicznej starożytnego Bliskiego Wschodu. Na zaproszenie zakładu antropologii z cyklem wykładów przyjechała dr Paola Poli z Uniwersytetu z Pavii. Studenci wysłuchali czterech bloków tematycznych:

- New Assyrian Wall Painting,
- The Royal Tombs of Ur,
- Cylinder Seals in Ancient Near East: how they were made, used, worn,
- Cylinder Seals in Ancient Near East: main subjects, theme, style.

26.04.2009 Dzień Ziemi

Jak co roku studenci Ochrony Środowiska reprezentowali Instytut Ekologii i Bioetyki UKSW na Polach Mokotowskich w Warszawie, gdzie odbył się festyn z okazji Dnia Ziemi. Tegoroczne spotkanie przypadło na 26 kwietnia. Jak wszystkie wydarzenia w 2008 i 2009 roku zostały podporządkowane Konferencji Klimatycznej w Poznaniu, tak i Dzień Ziemi nawiązał swoim hasłem do wydarzeń związanych ze zmianami klimatycznymi. Przewodnim motywem Dnia Ziemi było hasło „Z energią chrońmy klimat”.

Układ poszczególnych sektorów tematycznych w warszawskim Parku Mokotowskim festynu uległ zmianie. Jednak większość prezentujących się instytucji, stowarzyszeń i firm nie uległo zmianie. Wszyscy dostosowali się do hasła przewodniego, przygotowując tematyczne happeningi, konkursy i zabawy dla najmłodszych, dotyczące zmian zachodzących w klimacie Ziemi. Jak co roku

dużą popularnością cieszyło się stoisko „Stół darów ziemi” promujące ekologiczną i tradycyjną żywność. W sektorze tym można było skosztować regionalnych potraw, a także kupić niektóre smakołyki. Ludzi w każdym wieku przyciągały stoiska parków narodowych i parków krajobrazowych, gdzie zorganizowano szereg konkursów z atrakcyjnymi nagrodami. Nie mniejszą popularnością cieszyły się także rozdawane uczestnikom festynu sadzonki drzew i krzewów. W tym roku warszawiacy otrzymali 5000 małych drzewek oraz 6000 sadzonek roślin ozdobnych. Natomiast podczas jednego dnia udało się zebrać 1500 szt. zużytych świetlówek, 1720 kg baterii oraz 11 560 kg zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Wspierając organizację festynu Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego także wystawił własne stoisko wśród stoisk ośrodków naukowych. W wyznaczonym miejscu prezentowano Wydział Filozofii Chrześcijańskiej i kierunku Ochrony Środowiska oraz Biologii. Studenci licznie reprezentując Instytut Ekologii i Bioetyki przygotowali szereg zabaw oraz zadań dla uczestników festynu. Bogata oferta gromadziła tłumy zainteresowanych osób.

06.05.2009 Konferencja naukowa Energetyka odnawialna a klimat

Obchody Dnia Ziemi nie ograniczyły się tylko do festynu na Polach Mokotowskich. Imprezie tej towarzyszyły liczne kampanie edukacyjne, konkursy oraz wystawy ekologiczne. Tegorocznym obchodom Dnia Ziemi towarzyszyła wyjątkowo tylko jedna konferencja naukowa pt. „Energetyka odnawialna a klimat”. Konferencja ta odbyła się w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego, a przygotowana została przez Zakład Prawa Ochrony Środowiska Instytutu Ekologii i Bioetyki, Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej UKSW oraz Koło Naukowe Sozologów. Patronat nad konferencją objęła Fundacja Ośrodka Edukacji Ekologicznej.

W konferencji wzięli udział przedstawiciele świata nauki i praktyki, dzięki temu mogli wymienić się poglądami, co niewątpliwie było interesującym wkładem w dyskusję o problemie zmian klimatycznych. Całe spotkanie rozpoczęło się od uroczystego otwarcia konferencji przez Dziekana Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej UKSW ks. prof. dr hab. Jana Krokosa oraz ks. prof. dr hab. Józefa Marcelego Dołęgę. Natomiast kolejno w dwóch panelach występowali:
I panel prowadził dr Leszek Karski (UKSW)

- dr Anna Kalinowska (UW) – *Edukacja i szkolenia w Polskim Raporcie z implementacji Ramowej Konwencji ONZ ds. zapobiegania zmianom klimatu,*
- dr Zbigniew Karaczun (SGGW) – *Energetyka odnawialna w polityce klimatycznej,*
- dr Maciej Cygler (SGH) – *Koszty zewnętrzne wykorzystania i ochrony środowiska – znaczenie dla polityki energetycznej,*
- dr Leszek Karski (UKSW) – *Aspekt prawny powiązania rozwoju energetyki odnawialnej z zagrożeniem zmian klimatu,*

II panel prowadził dr Michał Wilczyński

- dr Michał Wilczyński – *Bariery rozwoju energetyki odnawialnej w Polsce*,
- prof. dr hab. Anna Grzybek (Prezes Polskiego Stowarzyszenia Biomasy) – *Realne możliwości wykorzystania biomasy w Polsce*,
- dr Ryszard Wnuk (KAPE, Członek Zarządu Polskiego Towarzystwa Energetyki Słonecznej – ISES) – *Wybrane zagadnienia techniczno-ekonomiczno-środowiskowe projektowania i funkcjonowania dużych systemów z kolektorami słonecznymi*,
- Jarosław Kotyza (Wiceprezes Zarządu Polskiego Stowarzyszenia Geotermicznego) – *Energia geotermalna i pompy ciepła-stan aktualny i perspektywy wykorzystania*,
- dr Andrzej Kassenberg (Instytut na Rzecz Ekorozwoju) – *Alternatywna polityka energetyczna*.

Tematyka konferencji w głównej mierze dotyczyła wpływu energetyki odnawialnej na klimat. Równie ważnym zagadnieniem poruszonym podczas konferencji były problemy dotyczące rozwoju odnawialnych źródeł energii. Zorganizowana konferencja spełniła swój cel, jakim było przedstawienie polskiego dorobku naukowego oraz problemów praktycznych na styku energetyki i ochrony klimatu oraz rozwoju świadomości społecznej. Wszyscy obecni na konferencji mieli okazję do wygłoszenia i wymiany swoich poglądów. Dzięki temu udało się powiązać zagadnienia zmian klimatu z wdrażaniem energetyki pro-środowiskowej na poziomie krajowym.

13.05.2009 Konferencja naukowa Współczesne kontrowersje wokół początków życia

Konferencja naukowa z cyklu *Filozoficzne i naukowo-przyrodnicze elementy obrazu świata* (12) odbyła się 13 maja 2009 roku. Podczas konferencji zatytułowanej *Współczesne kontrowersje wokół początków życia* wygłoszone zostały następujące referaty:

- prof. dr hab. Anna Latawiec (IF UKSW) – *Teoretyczne i metateoretyczne założenia teorii genezy życia*,
- prof. dr hab. Danuta Sobczyńska (IF UAM) – *Macierzyństwo Ziemi. Od antropologii kulturowej do naukowych teorii biogenezy*,
- prof. dr hab. Marian Wnuk (WF KUL) – *Kontrowersje wokół „krzemowych” początków życia*,
- doc. dr hab. Włodzimierz Ługowski (IFiS PAN) – *Efekty Haldane’a. Filozoficzne podstawy teorii biogenezy*,
- ks. dr Jacek Meller (GSD) – *Naturalny i nienaturalny początek życia ludzkiego*,
- ks. prof. dr hab. Marian Machinek (WT UWM) – *Antropologia teologiczna wobec ewolucyjnej koncepcji filogenezy i ontogenezy człowieka*,
- ks. dr Andrzej Dańczak (GSD) – *Spiritus vivificans – Bóg współdziałający z twórczą naturą*.

Podczas konferencji filozofowie i teologowie dyskutowali nad stale nierozwiązanym problemem pochodzenia życia.

15.05.2009 – konferencja Człowiek i świat – wymiary odpowiedzialności

III międzynarodowa konferencja z cyklu *Człowiek i świat – wymiary odpowiedzialności*, odbyła się 15 maja 2009 roku, w Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie. Zorganizowana została przez Zakład Etyki APS w Warszawie i Zakład Filozofii Moralnej i Bioetyki UMK w Toruniu. Radę programową konferencji tworzyli prof. dr hab. Włodzimierz Tyburski, dr Wioletta Dziarnowska, dr Piotr Domeracki, dr Marcin Leźnicki. Celem konferencji było zwrócenie uwagi na perspektywę globalnego kryzysu ekologicznego i problemy przeciwdziałania kierunkowi rozwoju czyniącemu go coraz bardziej prawdopodobnym.

Konferencję otworzyli, witając gości: dr hab. prof. APS J.M. Rektor APS Jan Łaszczyk, dr hab. prof. APS Prorektor ds. Dydaktyki, kierownik Zakładu Etyki Helena Ciążela, prof. dr hab. Włodzimierz Tyburski kierownik Zakładu Bioetyki i Filozofii Moralnej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Natomiast wśród prelegentów i słuchaczy konferencji znalazło się liczne grono pracowników Instytutu Ekologii i Bioetyki UKSW. Sam plan przeprowadzonej konferencji wyglądał następująco:

Referaty plenarne

- prof. dr hab. Włodzimierz Tyburski – *Odpowiedzialność – tradycja i współczesność*,
- prof. dr hab. Ewa Podrez – *Schopenhauera filozofia muzyki a odpowiedzialność za świat*,

Sekcja 1 – Kryzys ekologiczny a rozwój zrównoważony

- dr hab. prof. Eulalia i Lesław Michnowscy – *Ekohumanizm i wiedza o przyszłości w przeciwdziałaniu globalnej katastrofie*,
- dr Małgorzata Dereniowska – *Redefiniując miejsce człowieka w naturze – w kierunku etyki środowiskowej*,
- dr Leszek Karski – *Problematyka zmian klimatu i jej wpływ na transformację gospodarczą i społeczną – aspekt prawny*,
- dr Peter Rusnak – *The World of Technology and the World of Home*,
- mgr Maciej Dombrowski – *O problemach z przewidywaniem w kontekście paradygmatu złożoności*,
- dr Katarzyna Majchrzak – *Polskie przedsiębiorstwa wobec koncepcji zrównoważonego rozwoju*,

Sekcja 2 – Edukacja ekologiczna

- prof. Helena Hrehova – *Aksiologiczno-aretologiczne perspektywy do rozwiązywania ekologicznych problemów poprzez edukację*,
- dr Agnieszka Kwiatkowska-Zwoleń, mgr Bożena Foder – *Problemy cywilizacyjne i ekologiczne w programach kształcenia plastycznego studentów APS*,

- mgr Urszula Markowska-Manista, mgr Aleksandra Niedźwiedzka-Wardak – *Świadomość, Odpowiedzialność, Partnerstwo – wyzwania dla rozwoju globalnego społeczeństwa,*
- mgr Katarzyna Łukaszewska – *Odpowiedzialność za zdrowie jako element etycznej dojrzałości człowieka,*
- dr Krzysztof Koptas – *Miasto i ogród jako wspólne dobro,*

Sekcja 3 – Współczesne style życia a kryzys ekologiczny

- dr Ewa Urbanowa – *Kryzys (ekologiczny) jako wezwanie do powrotu ku rzeczywistym wartościom,*
- ks. dr Ryszard Sadowski – *Rola religii w przeciwdziałaniu kryzysowi ekologicznemu,*
- dr Piotr Domeracki – *Cywilizacja na ławie oskarżonych – retrospektywa,*
- dr Anna Marek-Bieniasz – *Myślenie i życie według wartości a kryzys ekologiczny,*
- mgr Wiktor Wolman – *Globalny technokratyzm,*
- mgr Agnieszka Niezgoda – *Konsumpcjonizm jako czynnik potęgujący kryzys ekologiczny,*

Sekcja 4 – Kryzys ekologiczny a odpowiedzialność globalna

- dr Zofia Migus –Bębnowicz – *Hinduskie interpretacje zasady odpowiedzialności jako źródła inspiracji współczesnej ekofilozofii,*
- dr Halina Postek – *Tikkun olam – początki rozważań w kategoriach odpowiedzialności globalnej,*
- dr Marta Soniewicka – *Co jesteśmy winni przyszłym pokoleniom? Czasowy i podmiotowy zakres odpowiedzialności,*
- ks. dr Henryk Niemiec – *Prawo naturalne a etyka środowiskowa,*
- dr Marcin Leźnicki – *Odpowiedzialność a ryzyko,*
- dr Wojciech Lewandowski – *Problem odpowiedzialności za przyszłe pokolenia w teoriach konsekwencjalnych.*

Dyskusja panelowa pt. Globalny kryzys ekologiczny – technologiczna korekta czy aksjologiczna przebudowa? Wprowadzenia do tej dyskusji dokonali m.in. dr hab. prof. SGGW Krystyna Najder-Stefaniak, dr hab. prof. APS Anna Drabarek, dr hab. prof. APS Krzysztof Wielecki.

Podczas konferencji i dyskusji wyraźnie zaznaczyły się cztery bloki tematyczne. Pierwszy dotyczący koncepcji rozwoju trwałego i zrównoważonego, który ściśle jest związany z odpowiedzialnością za przyszłe pokolenia. Drugi odnosił się do edukacji ekologicznej i równie ważnych wartości ekologicznych, mających na celu kreowanie postaw proekologicznych mimo obecnie dominującemu technokratyczno-konsumenckiemu. Następny blok podnosił zagadnienie czynników potęgujących kryzys skupił się na konfrontacji współczesnego stylu życia, a kryzysu ekologicznego. Ostatni skupił się wokół zmiany myślenia, podejścia w kategoriach odpowiedzialności globalnej będącej odpowiedzialnością „za” konkretną całość i „przed” realnymi ludźmi.

27.05.2009 Warsztaty Instytutu Ekologii i Bioetyki

Po raz drugi w Instytucie Ekologii i Bioetyki odbyły się Warsztaty poświęcone prezentacji dorobku naukowego pracowników oraz studentów Instytutu. Jest to bardzo ważne wydarzenie, gdyż Instytut Ekologii i Bioetyki UKSW jest Instytutem o charakterze interdyscyplinarnym. Skupia on przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych począwszy do przyrodniczych, a na filozoficznych kończąc. Takie bogactwo i różnorodność podejmowanych badań naukowych stanowi o wyjątkowości Instytutu Ekologii i Bioetyki. Tegoroczne Warsztaty otworzył Dyrektor Instytutu ks. prof. dr hab. Zbigniew Łepko, natomiast w trzech sesjach kolejno wystąpili:

Sesja I moderator dr hab. Grzegorz Makulec

- dr Krassimira Ilieva-Makulec, dr Izabella Olejniczak – *Bioróżnorodność i funkcja podsystemu glebowego*,
- dr Anna Augustyniak-Kram – *Gatunki obce w Antarktyce. Przystosowania mikroorganizmów do kolonizacji nowych terenów*,
- prof. dr hab. Gabriela Bujalska-Grüm – *Kontrowersje wokół rozmnażania nornicy*,
- prof. UKSW dr hab. Jerzy Macewicz – *Inżynieria genetyczna w żywności – entuzjaści i sceptycy*,

Sesja II moderator sesji: prof. UKSW dr hab. Jerzy Macewicz

- dr Joanna Grzelak – *Zajęcia dydaktyczne i badania prowadzone w Katedrze Biologii Człowieka w roku akademickim 2008/2009*,
- dr Irena Grochowska – *Perspektywy zastosowania Systemu Biofeedback*,
- dr Jacek Tomczyk – *<Aequat omnes cinis. Impares nascimur – pares morimur>. Grobowiec rodzinny (?) z Terki (Syria)*,
- ks. prof. dr hab. Wojciech Bołoz – *Bioetyka i prawa człowieka (Testament Życia; etyczny wymiar zmian klimatu)*,
- ks. dr Ryszard Sadowski – *'Religion and Ecology' – nowy paradygmat poznawczy*,
- ks. prof. UKSW dr hab. Zbigniew Łepko – *Postulat nauki dla zrównoważonego rozwoju*,

Sesja III moderator sesji: prof. UKSW dr hab. Zbigniew Łepko

- dr Grzegorz Embros – *Systemowe aspekty ochrony środowiska*,
- dr Jan Sandner – *Problemy holistycznej edukacji środowiskowej*,
- dr Krzysztof Biernat i mgr Paulina Dziołak – *Badania nad technicznymi i technologicznymi możliwościami kompleksów biorafineryjnych w Polsce*,
- Dorota Nadana – *Stan i perspektywy rozwoju wykorzystania energii geotermalnej*,
- Magdalena Kozik – *Perspektywy rozwoju energetyki jądrowej w Polsce*,
- prof. dr hab. Andrzej Kulczycki – *Nowe poglądy na katalizę heterofazową*,
- dr Leszek Karski – *Zagadnienia klimatyczne i energetyczne – aspekty prawne*,

W trakcie wszystkich przerw odbywały się Sesje Plakatowe przygotowane przez studentów ochrony środowiska. Wszystkie przygotowane plakaty można było oglądać i zadawać pytania autorom. Równocześnie odbywał się konkurs na najciekawszy plakat.

Warto także podkreślić inny wymiar warsztatów, jakim jest ułatwienie studentom wyboru odpowiedniego seminarium. Dzięki takim spotkaniom studenci mają okazję zapoznać się i porównać wszystkie podejmowane badania w Instytucie. Również podczas tegorocznych warsztatów po raz pierwszy obok wykładowców mogli wystąpić studenci i zaprezentować się i swoją tematykę badawczą.

8-10.06.2009 IV Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. Ekologia społeczna, czyli jak wychowywać?

Po raz czwarty w dniach 8-10 czerwca 2009 w Olecku i Kownie została zorganizowana konferencja międzynarodowa pt. **Ekologia społeczna, czyli jak wychowywać?** Organizatorami konferencji były: Katedra Edukacji Ekologicznej, Instytutu Ekologii i Bioetyki, Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej, Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Wszechnica Mazurska w Olecku oraz Centrum Sławistyki im. Czesława Miłosza, Vytautas Magnus University w Kownie. Obrady odbywały się w dwóch miejscach: w siedzibie Wszechnicy Mazurskiej w Olecku oraz w siedzibie Vytautas Magnus University w Kownie. Konferencję uroczystie otworzył Rektor Wszechnicy Mazurskiej prof. WM dr Józef Krajewski serdecznie witając przybyłych gości.

W planie trzech dni konferencji przewidziano następujące referaty:

Poniedziałek 8.06.2009 – obrady we Wszechnicy Mazurskiej w Olecku

Sesja I prowadzenie – prof. Krystyna Najder-Stefaniak i dr Edward Grott

- ks. Jacek W. Czartoszewski (IEiB UKSW Warszawa) – *Przedmiot ekologii społecznej,*
- ks. prof. dr hab. Stanisław Dziekoński (ITO UKSW Warszawa) – *Problem wychowania w nauczaniu Jana Pawła II*
- prof. dr hab. Danuta Cichy (IBE Warszawa) – *Wartości wychowawcze edukacji środowiskowej,*
- dr Ligia Tuszyńska (WB UW Warszawa) – *Wychowanie ekologiczne w edukacji całościowej (Lifelong Learning),*
- ks. dr Ryszard Sadowski (IEiB UKSW Warszawa) – *Wkład doktryn religijnych w kształtowanie postaw pro-środowiskowych,*

Sesja II – Obrady w Sekcjach

Sekcja I – Prowadzenie – dr Elżbieta Buchcic i dr Grzegorz Embros

- Marcin Klimski (IEiB UKSW Warszawa) – *Ocena świadomości ekologicznej młodzieży licealnej na podstawie badań w wybranych szkołach średnich,*

- Małgorzata Kaniewska (IEiB UKSW Warszawa) – *Problematyka zmian klimatu w wybranych programach edukacyjnych,*
- Agnieszka Klimska (IEiB UKSW Warszawa) – *Realizacja programów edukacyjnych dla dzieci w wieku wczesnoszkolnym – efekty i prognoza na przyszłość na przykładzie Warszawy,*
- Michał Latawiec (IEiB UKSW Warszawa) – *Za i przeciw ochronie parasolowej – problemy edukacyjne,*

Sekcja II Prowadzenie – prof. Ligia Tuszyńska i dr Ilona Żeber-Dzikowska

- dr Dariusz Liszewski (UWM Olsztyn) – *Idea bioregionalizmu w edukacji ekologicznej,*
- dr Irena Kotowicz-Borowy (SGGW Warszawa) – *Rola edukacji regionalnej w procesie przekształceń ekosystemu społecznego,*
- Joanna Embros – *Podnoszenie kompetencji pracowników w zakresie ochrony środowiska w zakładzie przemysłowym,*
- ks. dr Henryk Niemiec (IF UKSW Warszawa i WSD Częstochowa) – *Antropologiczne podstawy etyki środowiskowej,*

Wtorek 9.06.2009 – obrady w Kownie

Sesja III Prowadzenie – ks. dr Ryszard Sadowski, dr Irena Kotowicz-Borowy

- Prof. dr. Vytautas Steponas Vaičiūnas (VDU Kaunas) – *Podobieństwa i różnice w kulcie Gór Krzyży w Polsce i na Litwie,*
- Ks. dr Adam Filipowicz (IF UKSW Warszawa i WSD Łomża) – *Idee wychowawcze w pismach wczesnochrześcijańskich,*
- Ks. dr Waldemar Woźniak (IP UKSW Warszawa i WSD Łódź) – *Wychowanie zaburzone a niedostosowanie społeczne,*
- Prof. dr hab. Krystyna Najder-Stefaniak (SGGW Warszawa) – *Ekologiczne przesłanki wychowania. Perspektywa aksjologii, epistemologii i ontologii,*

Sesja IV Prowadzenie – ks. dr Ryszard Sadowski, dr Irena Kotowicz-Borowy

- Prof. hab. dr. Alfonsas Motuzas (VDU Kaunas) – *Upowszechnianie się Polskiej etnicznej kultury muzycznej na Litwie w XVI-XX wieku,*
- S. Gabrielė-Aušra Vasiliauskaitė (VDU Kaunas) – *Antropologiczny aspekt wspólnego wychowania rodziców i dzieci w kowieńskim klasztorze siostr benedyktynek,*
- Dr Grzegorz Embros (IEiB UKSW Warszawa) – *Koncepcja potrzeb a edukacja na rzecz zrównoważonego rozwoju,*
- Vitalija Truskauskaitė (VDU Kaunas) – *Strategie wychowania w litewskim religijnym teatrze,*

Środa 10.06.2009 – obrady we Wszechnicy Mazurskiej w Olecku

Sesja V Prowadzenie – prof. Danuta Cichy i ks. Jacek W. Czartoszewski

- dr Małgorzata Liszewska (UWM Olsztyn) – *Piękno przyrody, a teoria i praktyka wychowawcza,*

- dr Irena Grochowska (IEiB UKSW Warszawa) – *Filozofia dialogu w praktyce pedagogicznej kształtującej postawy pro środowiskowe*,
- Dominika Dzwonkowska (IEiB UKSW Warszawa) – *Świadomość ekologiczna studentów ochrony środowiska*,

Sesja VI Prowadzenie – ks. prof. Jozef M. Dołęga,

- dr Leszek Karski (IEiB UKSW Warszawa) – *Aspekt prawny budowania świadomości w kontekście transformacji społecznej*,
- dr Dariusz Sarzała (UWM Olsztyn) – *Problem wychowania w dobie zagrożeń środowiska społeczno – przyrodniczego*,
- ks. dr Antoni Skowroński (IEiB UKSW Warszawa) – *Sposoby i możliwości kształtowania postaw prośrodowiskowych przez organizacje ekologiczne*,
- dr Edward Grott (IEiB UKSW Warszawa) – *Autorytet nauczyciela przyrody w szkole podstawowej*.

Uczestnicy konferencji wskazywali w swoich referatach na rangę ekologii społecznej w procesie wychowywania młodego pokolenia. Prelegenci zwracali uwagę na potrzebę wielowymiarowego podejścia do ekologii społecznej. Z tej racji bogate ujęcie tego zagadnienia przyczynia się do braku jednolitej i spójnej definicji ekologii społecznej. Mimo, iż konferencja trwała trzy dni, to nie udało się omówić wszystkich kwestii związanych z tematem konferencji. W efekcie wszyscy zgromadzeni wyrazili chęć dalszego dyskusowania w kolejnych latach nad wychowywaniem społeczeństwa w duchu zrównoważonego rozwoju.

02.07.2009 ostatnia rada w roku akademickim

Ostatnia rada Instytutu w roku akademickim 2008-2009 przypadła na 2 lipca. Dyrektor IEiB ks. prof. dr hab. Zbigniew Łepko podziękował wszystkim pracownikom za wspólny rok pracy. Podziękowania zostały skierowane również za wszystkie podjęte działania naukowe inicjowane przez pracowników, a także przez studentów, prowadzące do rozwoju Instytutu.

Dyrektor Instytutu przedstawił wszystkim zgromadzonym także uchwałę Senatu UKSW dotyczącą utworzenia nowego wydziału – Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku. Na Wydział ten utworzony z dniem 1 września 2009 został przeniesiony cały kierunek studiów pierwszego stopnia Biologia.